

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA KAKANJ

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja,
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

INFORMACIJA O STANJU U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU
OPĆINE KAKANJ NA KRAJU PRETHODNE I POČETKU NOVE ŠKOLSKE 2016/17.

OBRAĐIVAČ:

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja,
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

PREDLAGAČ: Općinski načelnik

RAZMATRA I USVAJA: Općinsko vijeće

Kakanj, oktobar 2016. Godina

UVOD

Okvirnim programom rada Općinskog vijeća Kakanj za 2016. godinu predviđeno je razmatranje Informacije o stanju u osnovnim i srednjim školama na području općine Kakanj na kraju prethodne i početku nove školske 2016/17. godine.

U skladu s tim, a koristeći podatke dostavljene od osnovnih i srednjih škola, sačinjena je ova informacija.

Osnovnu i srednju školu kao javnu ustanovu osniva Skupština Kantona, u skladu sa principima i standardima utvrđenim zakonom, te u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom odgoja i osnovnog i srednjeg obrazovanja, koji na prijedlog Općinskog vijeća, donosi Skupština Kantona. Osnivač obezbjeđuje sredstva za osnivanje i rad u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima za osnovnu i srednju školu i normativima školskog prostora, opreme, nastavnih sredstava i učila.

Osnovna škola je ustanova u kojoj se obavlja odgoj i obrazovanje učenika normalnog psihičkog i tjelesnog razvoja i učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, te škola za osnovno obrazovanje odraslih. Svrha osnovnog školstva je da učeniku omogući stjecanje znanja, pojmova, umijeća, stavova i navika potrebnih za život i rad ili daljnje školovanje.

Srednja škola je ustanova u kojoj se vrši srednje obrazovanje i odgoj učenika koji su završili osnovnu školu.

Da bi se to ostvarilo potreban je kvalitetan sistem obrazovanja počev od nastavnih planova i programa, sadržaja i kvaliteta udžbenika, povezanosti škole sa lokalnom i širom društvenom zajednicom, opremljenosti školskih objekata, dodatnog obrazovanja nastavničkog kadra i sl

Osnovno i srednje obrazovanje i odgoj su djelatnosti od posebnog društvenog značaja. Razvoj djelatnosti srednjeg obrazovanja i odgoja utvrđuje se planom koji donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona, uz prethodno pribavljeno mišljenje Općinskog vijeća. Tim planom se utvrđuje potreba društva, obim i vrsta srednjeg obrazovanja i odgoja za određeni period u Kantonu

Škola ima odgovornost da u vlastitoj sredini i u sredini u kojoj djeluje doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala BiH.

1. STANJE U OSNOVNIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ

1.1. Broj osnovnih škola

Na području općine Kakanj djeluje 6 redovnih osnovnih škola i to:

1. JU OŠ „Hamdija Kreševljaković“,
2. JU OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ sa područnim školama:
 - PŠ Tršće
 - PŠ Bijele Vode
 - PŠ Zagrađe i
 - PŠ Vukanovići
3. JU OŠ“Omer Mušić“ sa područnim školama:
 - PŠ Čelikovina
 - PŠ Bištrani
 - PŠ Veliki Trnovci
 - PŠ Kraljeva Sutjeska i
 - PŠ Nažbilj
4. JU OŠ „Ahmed Muradbegović“ sa područnim školama:

- PŠ Bilješevo
 - PŠ Rošćevina
 - PŠ Desetnik
 - PŠ Gora i
 - PŠ Modrinje
- 5. JU OŠ „15. april“ sa područnim školama:**
- PŠ Termoelektrana
 - PŠ Čatići
 - PŠ Slapnica
 - PŠ Gora
 - PŠ Sebinje
- 6. JU OŠ „Rešad Kadić „ sa područnim školama:**
- PŠ Krševac
 - PŠ Dubovo Brdo

Broj područnih škola je **21** od kojih je 18 petorazrednih i 3 devetorazredne područne osnovne škole. Devetorazredne područne škole su:

- PŠ Naselje TE (u okviru JU OŠ „ 15. april“) – sa 136 učenika
- PŠ Tršće (u okviru JU OŠ „ M.M. Bašeskija) – sa 166 učenika
- PŠ Bilješevo (u okviru JU OŠ „A. Muradbegović) – sa 179 učenika

Ostale područne škole obrazuju učenike od I do V razreda osnovne škole.

Pored navedenih redovnih osnovnih škola, na osnovu Rješenja ministra Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko – dobojskog kantona broj:10-38-25164-4/14 od 09.05.2014. godine, u septembru 2014. godine počela je sa radom područna muzička škola u Kaknju u sastavu **JU „Osnovna muzička škola,,** Zenica, koja vrši obrazovanje djece osnovnoškolskog uzrasta u oblasti muzičke kulture.

1.2. Broj učenika i broj odjeljenja u osnovnim školama na početku školske 2016/17. godine

U školskoj 2016/17. godini u 6 redovnih osnovnih škola na području općine upisano je ukupno 3.705 učenika koji nastavu pohađaju u 189 odjeljenja.

U odnosu na broj učenika u prošloj školskoj godini (3.718), u školskoj 2016/17. godini upisano je manje 13 učenika.

U OŠ „15.april“ u odnosu na prošlu godinu upisano je manje 27 učenika, dok je u ostalim školama razlika zanemarljiva, što se vidi i po broju odjeljenja. Jedino je OŠ „15. april“ u odnosu na prethodnu školsku godinu smanjila broj odjeljenja za jedno odjeljenje, dok OŠ „Omer Mušić“ ove godine ima jedno odjeljenje više u odnosu na prethodnu školsku godinu.

U tri osnovne škole obrazuju se učenici romske nacionalne manjine, ukupno 68 učenika i to: OŠ „Hamdija Kreševljaković“ - 36 učenika, OŠ „M.M. Bašeskija “- 19 učenika i OŠ „15. april“- 13 učenika.

Prethodnu školsku godinu (na početku školske godine bila su upisana 82 učenika romske nacionalnosti) uspješno je završilo 55 učenika romske nacionalnosti, 6 ih je neocijenjenih, a dva učenika su odselila.

Važno je napomenuti da se u OŠ „Hamdija Kreševljaković“ od 2013. godine implementira projekat „Uključivanje i obrazovanje Roma u BiH 2013 – 2015.“, kao jednoj od tri škole Zeničko – dobojskog kantona. Do septembra 2015. godine nastava se odvijala kroz 12 časova dopunske nastave za učenike romske populacije koji redovno pohađaju nastavu u OŠ

„Hamdija Kreševljaković“ i OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“, kao i djecu koja nisu uključena u redovan sistem obrazovanja – ukupno 64 djece. Paralelno se organizirala i obuka majki u opismenjavanju, edukaciji porodica iz različitih sfera života, kroz roditeljske sastanke (zdravstvena zaštita, značaj obrazovanja za djecu i odrasle, saradnja porodice i škole, stereotipi i predrasude i dr.). Djeca su uključena i u vannastavne aktivnosti škole. Projekat je finansirao Caritas Švicarske u saradnji sa Asocijacijom Leda Zenica.

Preuzimanjem obaveza od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport ZDK od školske 2015/16. godine u projekat su uključeni samo učenici redovne nastave iz OŠ „Hamdija Kreševljaković“, kao nosioca projekta u Kaknju. Sa učenicima radi profesor razredne nastave, socijalni radnik i Rom, medijator.

Inkluzivno obrazovanje, pod kojim se podrazumijeva uključenost djece s posebnim potrebama u redovan nastavni proces, implementira se u svim školama. U školskoj 2016/17. godini nastavu u osnovnim školama pohađa 44 učenika sa posebnim potrebama, od kojih je 14 učenika upisano u 3 specijalna odjeljenja OŠ „Hamdija Kreševljaković“, a ostali su inkluzijom uključeni u redovnu nastavu. Sa ovim učenicima radi stručni nastavni kadar prema prilagođenom programu rada.

U prve razrede osnovnih škola upisan je 491 učenik, što je za 56 učenika više nego prethodne školske godine.

U devete razrede osnovne škole upisano je 416 učenika.

Brojno stanje učenika u osnovnim školama na početku školske 2016/17. godine dato je u tabeli br 1.

Tabela 1– Brojno stanje učenika u osnovnim školama na početku školske 2016/17. godine

R.B.	Naziv škole	Broj učenika			Broj odjeljenja		
		Centralna škola	Područne škole	ukupno	Centralna škola	Područne škole	ukupno
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	1046	-	1046	45	-	45
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	711	225	936	30	15	45
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	170	260	430	8	16	24
4.	OŠ Rešad Kadić	189	84	273	12	6	18
5.	OŠ 15. april, Kakanj	339	196	535	17	15	32
6.	OŠ Omer Mušić	375	110	485	17	8	25
	UKUPNO	2830	875	3705	129	60	189

Iz navedene tabele evidentno je da je i ove godine najviše učenika upisano u dvije gradske osnovne škole, OŠ „Hamdija Kreševljaković“ i OŠ „M.M. Bašeskija“, ali u odnosu na prošlu godinu OŠ „Hamdija Kreševljaković“ ima upisanih 58 učenika više, dok OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ ima 40 učenika manje. Od ostalih škola jedino OŠ „Ahmed Muradbegović“ ima više upisanih učenika (5) nego prošle godine.

Kada je u pitanju Osnovna muzička škola u školskoj 2016/2017. godini formirano je 6 grupa/odjeljenja:

- I razred 2 grupe
- II razred 2 grupe

II razred 1 grupa
III, IV, V razred kombinovano 1 grupa

Od oktobra 2016. godine u ovu školu upisano je 11 učenika u pripremni razred. Nastava u Područnoj školi u Kaknju se izvodi na sljedećim instrumentima: klavir, harmonika, gitara, violina, flauta, solfeđo i hor. Vannastavne aktivnosti se realizuju na internim časovima škole i koncertima.

Nastavu u Muzičkoj školi izvodi 9 profesora muzičke kulture i 2 apsolventa Muzičke akademije (primljeni po Uputstvu za angažovanje nestručnih nastavnika u školskoj 2016/17).

1.3. Uspjeh učenika u učenju i vladanju na kraju školske 2015/16. godine

Prema dostavljenim podacima od ukupnog broja učenika koji se ocjenjuju, pozitivan uspjeh, prije popravnih ispita je ostvario 3.641 učenik: 2 učenika nije uspješno završilo razred; 6 učenika je neocijenjeno.

Na popravni ispit upućen je ukupno 71 učenik (OŠ „Ahmed Muradbegović“ – 18 učenika ; OŠ „Hamdija Kreševljaković“ – 21 učenik ; OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ – 6 učenika ; OŠ „15. April“ – 12 učenika ; OŠ „Omer Mušić“ 14 učenika; OŠ „Rešad Kadić“ nije imala učenika na popravnom ispitu), od kojih je njih 69 uspješno položilo isti i nakon popravnog ispita postiglo pozitivan uspjeh. Dva učenika su upućena da ponavljaju razred.

Napominjemo da se ocjenjivanje učenika I razreda izvodi opisno , dok se učenici od II do IX razreda ocjenjuju brojačano. Ocjenjivanje vladanja učenika od I do IX razreda izvodi se opisno.

Dalja analiza završetka 2015/2016 . godine dovodi nas do broja izostanaka učenika osnovnih škola koji je zaista značajan. Tako su u osnovnim školama naše općine učenici ukupno izostali 123.798 sati. Nadalje proizilazi da je u prosjeku svaki učenik u osnovnim školama naše općine tokom godine izostao s redovne nastave 33,29 sati. Ističemo da učenici u pravilu više izostaju opravdano te od 33,29 sati, koliko prosječno otpada na svakog učenika, 31,32 sata je opravdani izostanak, a neopravdani izostanak je 1,97sati.

Tabela 2 – Pregled opravdanih i neopravdanih izostanaka:

R.br.	Naziv škole	Opravdani	Neopravdani	Ukupno
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	29.932	2.133	32.065
2.	OŠ Mula M. Bašeskija	31.753	4.134	35.887
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	11.662	357	12.019
4.	OŠ Rešad Kadić	6.483	77	6.560
5.	OŠ 15. april	19.631	479	20.128
6.	OŠ Omer Mušić	16.993	146	17.139
	UKUPNO	116.454	7.326	123.798

Izostanci učenika su problem koji postoji duže vrijeme, tako da je, prije svega, potrebno da se ova analiza provede na sastancima stručnih organa škola, vijećima učenika i roditelja, kao i u samim odjeljenjskim zajednicama kako bi se kontinuiranim radom i aktivnim uključivanjem svih strana (stručni organi škola, roditelji, učenici, zajednica) došlo do rješenja ovog problema.

Odgojno-disciplinske mjere

Od ukupnog broja učenika koji pohađaju osnovnu školu (3.718) na našoj općini za njih 98 izrečene su sljedeće odgojno-disciplinske mjere:

Ukor razrednika: 48 učenika ili 1,29%
Ukor Odjeljenjskog vijeća: 37 učenika ili 0,99%
Ukor direktora: 4 učenika ili 0,10%
Ukor Nastavničkog vijeća: 9 učenika ili 0,24%
Premještaja u druge škole nije bilo.

Školsku 2015/2016. godinu u Osnovnoj muzičkoj školi završila su 52 učenika. Nije bilo učenika na popravnom ispitu. Izostanci po odjeljenjima su:

I razred 52 opravdana izostanka

II razred 25 opravdanih izostanaka

Svi učenici imali su primjerno vladanje.

1.4. Nastavnici, stručni saradnici i ostali uposlenici u osnovnim školama na području općine Kakanj

Izvođenje nastavnog procesa, kvalitet odgojno-obrazovne djelatnosti škole, pripremljenost mladih generacija za život i nastavak školovanja u mnogome zavisi od stručnosti onih koji učestvuju u odgojno-obrazovnom procesu, nastavnika i stručnih saradnika. Nastavu u osnovnim školama realiziraju nastavnici razredne i predmetne nastave. Nastavnim planom i programom, u zavisnosti od vrste osnovne škole, utvrđuje se odgovarajuća visoka, viša stručna sprema, odnosno završen I ili II bolonjski studijski ciklus nastavničkog smjera za nastavnika razredne i predmetne nastave i stručnog saradnika.¹

Poslove nastavnika razredne nastave u osnovnom obrazovanju na neodređeno vrijeme može obavljati osoba koja uz uvjete propisane Zakonom ima najmanje višu školsku spremu i položen stručni ispit. Poslove predmetnog nastavnika na neodređeno vrijeme u osnovnoj školi može obavljati osoba koja uz uvjete propisane Zakonom o osnovnoj školi ima najmanje višu školsku spremu i položen stručni ispit.

U osnovnim školama na području općine Kakanj zaposleno je ukupno 407 radnika od kojih je 296 u nastavnom procesu i 111 izvan nastavnog procesa.

Broj nastavnika potrebnih za realizaciju nastave proizilazi iz sedmičnog fonda sati svakog pojedinog predmeta koji je propisan nastavnim planom i programom.

U skladu sa profilom i stručnom spremom nastavnika propisanim gore pomenutim nastavnim planom i programom, postotak stručno zastupljene nastave u osnovnim školama je 100%.

Broj zaposlenih u osnovnim školama na početku školske 2016/17. godine prikazan je u tabeli br. 3 .

Tabela 3 Broj zaposlenih u osnovnim školama na početku školske 2016/17. Godine

R.B.	Naziv škole	Nastavno osoblje	Ostali zaposlenici	Ukupno
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	73	19	92
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	69	26	95
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	37	18	55
4.	OŠ Rešad Kadić	26	9	35
5.	OŠ 15. april, Kakanj	52	20	72
6.	OŠ Omer Mušić	39	19	58
	UKUPNO	296	111	407

Tabela 4 - Kvalifikaciona struktura zaposlenih

R.B.	NAZIV ŠKOLE	VSS	VŠ	SSS	VKV	KV	NK
1.	OŠ Hamdija Kreševljaković	33	45	5	-	1	8
2.	OŠ Mula Mustafa Bašeskija	27	48	10	-	3	7
3.	OŠ Ahmed Muradbegović	13	28	7	-	2	5
4.	OŠ Rešad Kadić	18	7	3	0	2	5
5.	OŠ 15. april Kakanj	17	41	4	-	-	10
6.	OŠ Omer Mušić	11	33	6	-	2	6
	Ukupno	119	202	35	0	10	41

Tehnološki višak zbrinjava se na osnovu prijedloga škole i rješenja resornog ministarstva kao prioritet u drugim školama. Pojedini nastavnici rade u dvije, pa i tri osnovne škole kako bi dopunili nastavnu normu.

Prema dostavljenim podacima 82 nastavnika dopunjavaju normu u drugim školama na području općine, ali i izvan općine Kakanj.

Za obavljanje pedagoških, pedagoško-psiholoških i bibliotekarskih poslova osnovna škola ima stručne saradnike: pedagoga i bibliotekara, a može imati i psihologa, socijalnog radnika, ljekara i druge saradnike. Broj stručnih saradnika i saradnika, te obavljanje njihovih poslova u osnovnoj školi, utvrđuje se u skladu sa Pedagoškim standardima.

Kako bi se proces implementacije modela inkluzivnog obrazovanja u osnovnim školama unaprijedio, potrebno je zapošljavanje stručnih kadrova. Prvenstveno se misli na: defektologe, logopede, surdoaudiologe, edukatore-rehabilitatore i sl.

U OŠ „Hamdija Kreševljaković“ Kakanj sa učenicima sa teškoćama u učenju rade stručni nastavnici: logoped-surdoaudiolog, defektolog-surdoaudiolog, edukator-rehabilitator.

1.5. Vannastavne aktivnosti

U svim osnovnim školama općine veliki broj učenika uključen je u vannastavne aktivnosti kroz rad niza sekcija:

Kulturno – umjetničke: recitatorska, dramska, likovna, novinarska, lutkarska, folklorna, plesna, ritmička, školski horovi i orkestri, modno – manekenska, scenski kolaž

Naučno – tehničke nastavne sekcije: hemičari, informatičari, matematičari, fizičari, modelarska, saobraćajna, ekološka radioamateri, sekcije engleskog jezika

Sportske: odbojka, nogomet, košarka, atletika, stoni tenis, šah, prva pomoć

Ostale sekcije: ekološka, Crveni križ/polumjesec, cvjećarska, narodne rukotvorine, mladi humanisti, rad sa djecom romske populacije, rad sa djecom sa posebnim potrebama

U obilježavanju značajnih datuma, ne samo za školu, nego i za općinu, u prilici smo vidjeti rezultate rada mnogih od ovih sekcija koje se rado odazivaju na poziv za učešće na nekoj od manifestacija, pa i van općine Kakanj. Tako je na Federalnom takmičenju u odbojci za djevojčice (u Sarajevu) ekipa OŠ „Hamdija Kreševljaković“ osvojila 1. mjesto. Učenici OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“ uzeli su učešća na Kantonalnom takmičenju iz matematike, fizike i informatike i na Državnom takmičenju iz prve pomoći. Učenica OŠ „15. april“ osvojila je 5. mjesto na Kantonalnom takmičenju iz engleskog jezika.

Tokom školske 2015/16. godine polaznici Muzičke škole i njihovi nastavnici realizirali su projekte: Dječiji šlager decembar 2015, Interni čas učenika mart 2016, Koncert učenika i nastavnika u Domu kulture maj 2016.

Učenici muzičke škole u Kaknju su učestvovali na Međunarodnom takmičenju horova u Bijeljini (11.5.2016.) i osvojili I nagradu u klasi prof. Aganović Aldine.

1.6. Stručno usavršavanje i evaluacija rada nastavnika, stručnih saradnika i menadžmenta u osnovnim školama

Prema Pravilniku o polaganju stručnog ispita i stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnim školama, nastavnici, stručni saradnici i saradnici su obavezni da se stručno usavršavaju.

Pedagoški zavod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona u okviru svoje djelatnosti obavlja i kolektivne oblike stručnog usavršavanja uposlenika u osnovnim i srednjim školama. Ovaj zavod organizira seminare za nastavnike, stručne saradnike i menadžment, koji proizilaze iz redovnog programa aktivnosti, ali podržava i usavršavanja koje organiziraju nevladine organizacije kroz različite projektne aktivnosti.

Rad nastavnika u osnovnim školama podliježe kontroli. Pedagoški zavod Zenica u skladu sa Pravilnikom o praćenju i vrednovanju rada i sticanju zvanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnim i srednjim školama, kontinuirano prati rad škole i nastavnika i vrši ocjenjivanje rada. U protekloj godini od strane Pedagoškog zavoda izvršena je posjeta svim školama u više navrata.

Pratiti rad nastavnika redovna je obaveza direktora i pedagoga svake škole, o čemu postoje pisani zapisi.

U školskoj 2015/16 Pedagoški zavod Zenica vršio je kontrolu nastavnog procesa i u Osnovnoj muzičkoj školi (14.9.2015, 29.1.2016, 21.6.2016) i utvrđeno je da nema nepravilnosti u radu škole.

1.7. Stanje školske infrastrukture i realizirani projekti

Pored savremenih nastavnih planova i programa i kompetentnih nastavnika za kvalitetno obrazovanje veoma je bitan i ambijent u kojem se odvija proces učenja.

Stanje školskih objekata prema raspoloživim podacima nije na zavidnom nivou. Problem održavanja školskih objekata ne rješava se u potrebnoj mjeri zbog nedostatka finansijskih sredstava. Kako bi se poboljšali uslovi rada, škole u saradnji sa raznim institucijama i organizacijama realiziraju brojne projekte i kontinuirano rade na iznalaženju novih načina finansiranja tih projekata.

Opremljenost nastavnim sredstvima i pomagalima je solidna, bibliotečki fond zadovoljava, ali ga je neophodno stalno obnavljati novim naslovima i stručnom literaturom.

Bez obzira na okolnosti, svaka osnovna škola se trudi realizirati projekte od značaja za unapređenje nastavnog procesa :

OŠ „Hamdija Kreševljaković“ je nastavila saradnju sa JP „Vodokom“ sa kojim ima potpisan Memorandum o saradnji, na osnovu kojeg provode akcije prikupljanja starog papira i PVC ambalaže (pored ostalog). Tokom prošle godine bilo je značajnijih ulaganja u održavanje škole. Izvršeno je krečenje i farbanje kabineta, učionica, hodnika i holova. Tokom I polugodišta izvršena je izmjena 3 PVC vrata, kupljeni su ormari i police za dvije učionice razredne nastave i kabinet stranih jezika, magnetna tabla za kabinet likovne kulture, izrađena adekvatna prostorije za tehničko osoblje. Postavljene su dvije eko-posude u holu škole, kao i tri za selektivni otpad (staklo, PVC, papir) u okviru projekta realiziranog u saradnji sa Srednjom tehničkom školom Kakanj. Od mjeseca januara provode se aktivnosti na izgradnji novog i rekonstrukciji postojećeg prostora namijenjenog za opremanje savremene biblioteke-čitaonice. IK Vrijeme i Sarajevo Publishing donirali su 35 novih naslova za školsku biblioteku. U sklopu ovog projekta u toku je i projekat rekonstrukcije glavnog ulaza u školu u svrhu proširivanja istog i izgradnje kose ravni za djecu i osobe sa poteškoćama u kretanju. Finansiranje je osigurano iz vlastitih sredstava, projektom HO World Vision i donacijom Tvornice cementa Kakanj. Donacija Tvornice cementa Kakanj u iznosu od 30.000,00 KM je na raspolaganju školi od šk. 2015/16. godine, te se trenutno sredstva usmjeravaju za finansiranje rekonstrukcije glavnog ulaza škole. U saradnji sa Zavodom za planiranje i izgradnju općine Kakanj završen je potporni zid u dužini cca 20 metara na II ulazu škole koji koriste učenici s posebnim potrebama i učenici nižih razreda, asfaltiranje dijela ulaza, postavljanje ivičnjaka, a u toku je nasipanje zemlje kako bi se estetski uredio školski ulaz. U toku je izgradnja ograde u dijelu II ulaza kako bi se obezbijedila sigurnost učenika (vlastita sredstva). Tokom prošle školske godine izvršene su pripremne aktivnosti za utopljanje školskog objekta po programu Ministarstva za prostorno uređenje FBiH: snimanje objekta, postavljanje senzora za mjerenje količine vlažnosti, hladnoće i toplote, ispitivanje u sistemu grijanja i sl. Radovi na utopljanju školske zgrade počeli su 8. avgusta, a završetak je planiran najkasnije za 90 dana. Radovi obuhvataju: toplotnu izolaciju vanjskih zidova, toplotnu izolaciju kosog krova, zamjenu otvora na objektu škole i poboljšanje centralnog sistema grijanja. Sredstva su obezbijeđena iz kreditnih sredstava Vlade ZDK prema Svjetskoj banci, a po Javnom pozivu Federalnog ministarstva prostornog uređenja. Uređen je Plan razvoja škole primjenom Metodologije indeksa inkluzivnosti, te određeni prioriteti. Primarni cilj je nastavu i život u školi prilagoditi svakom učeniku, njihovim potrebama i interesima, te postizanje globalno pozitivne klime u školi (inkluzivna kultura, politika i praksa). Projekat

„Uključivanje i obrazovanje Roma u BiH 2013-2015“ još je u toku. Škola ima kontinuiranu saradnju sa organizacijama HO World Vision, GIZ i dr.

Na poboljšanju uvjeta rada ne zaostaje ni OŠ „Mula Mustafa Bašeskija“. U protekloj školskoj godini izvršena je zamjena oluka na područnoj školi Tršće. Ovaj projekat vrijedan 4.500,00 KM finansirala je organizacija World Vision. Federalno ministarstvo finansiralo je 2.630,00 KM za opremanje školske biblioteke u Tršću. Od planiranih projekata značajniji su projekat za detaljen energetski audit u vrijednosti 6.552,00 KM koji će finansirati Vlada Ze-do kantona i zamjena preostalog dijela stolarije u centralnoj školi u vrijednosti od 30.000 KM. OŠ „15.april“ izvršila je rekonstrukciju kabineta informatike, turskog jezika i muzičke kulture. Instaliran je školski razglas, izmijenjen dio dotrajale stolarije u centralnoj školi, opremljena je multimedijalna učionica. Nabavljeno je 8 multimedijalnih projektora, 5 računara i 10 laptopa. World Vision je donirao 500 knjiga za biblioteku.

Osnovna škola „Omer Mušić“ protekle školske godine je zahvaljujući saradnji sa organizacijom Worl Vision realizirala projekat sanacije mokrih čvorova u centralnoj školi. U cilju poboljšanja uslova rada i života učenika u školi te unapređenju nastavnog procesa realizovan je niz projekata: toplinska izolacija i unutrašnje uređenje sale za tjelesni i zdravstveni odgoj; priprema i uređenje jedne učionice za učenike prvog razreda; sanacija i opremanje školske biblioteke; sanacija mokrih čvorova u PŠ „Čelikovina“; potpuno opremanje kabineta biologije, hemije, informatike, fizike, sale za TiZO najsavremenijim didaktičkim sredstvima. Navedeni projekti finansirani su iz vlastitih sredstava i uz pomoć Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Ze-do kantona, humanitarne organizacije World Vision, lokalne zajednice i privatnih poduzetnika.

Osnovna škola u Brnjicu je rekonstruisala je krov na predulazu škole iz vlastitih sredstava – vrijednost projekta je cca. 6.000,00 KM, a Tvornica cementa Kakanj donirala je 1000 kom crijepa; zamijenjena je dotrajala stolarija (12 PVC portala) u učionicama u centralnoj školi; World Vision BiH donirala je 2.400,00 KM za nabavku školskog namještaja (12 klupa i 24 stolice) u područnoj školi Krševac. I OŠ „Ahmed Muradbegović“ je u saradnji sa organizacijom World Vision kupila video nadzor za centralnu školu i područnu školu Bilješevo, CD playere i opremu za TiZO.

Kada je u pitanju muzičko obrazovanje nastava se odvija u renoviranom objektu ali je neophodno sanirati krov iznad prostorija Doma kulture, koje se koriste za izvođenje nastave u Osnovnoj muzičkoj školi. Zagrijavanje škole je riješeno i jedini problem je zagrijavanje prostorija, zbog dotrajale stolarije.

Škola je opremljena najneophodnijim nastavnim sredstvima ali bi bilo poželjno obnoviti nastavna sredstva i opremu i to: 2 gitare, 2 flaute, žice za gitaru, žice za violinu, notne stalke, štimere za žice, podnoške, kalifonij, te ostali sitni inventar. Nastavna sredstva i pomagala su najveći prioritet za kvalitetno izvođenje nastavnog procesa, kako bi rezultati rada sa učenicima bili još kvalitetniji i bolji. U budućem periodu očekuje se potpuno opremanje škole uz podršku lokalne zajednice i ustanova koje su bliske razvoju kulture i umjetnosti.

2. STANJE U SREDNJIM ŠKOLAMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ

2.1. Broj srednjih škola

- 1. Gimnazija „Muhsin Rizvić“ Kakanj**
- 2. Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“**
- 3. Mješovita srednja škola Kakanj**

Nastava u svim srednjim školama na području općine Kakanj školske 2016/17. godine počela je na vrijeme – 01. septembra, kao što je i propisano Zakonom o srednjoj školi.

2.2. Broj učenika i broj odjeljenja u srednjim školama na početku školske 2016/17. Godine

Ove školske godine tri srednje škole na području općine pohađaju 1.418 učenika, što je za 4 učenika manje u odnosu na prethodnu školsku godinu.

U svim školama nastava je stručno zastupljena, izvode je nastavnici sa odgovarajućom stručnom spremom i profilom prema prihvaćenom nastavnom planu i programu, a manji broj časova (u Gimnaziji – 25) je verificiran prema Uputstvu za angažovanje nestručnih nastavnika za verifikovano i instruktivno izvođenje nastave u školskoj 2016/17. godini, koje je Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko–dobojskog kantona dostavilo školama.

U svim školama nastava se odvija u dvije smjene.

Broj učenika romske nacionalnosti je 5: Mješovitu srednju školu pohađaju 2 učenika (1 učenik II razred i 1 učenik IV razred), Srednju tehničku školu pohađaju 3 učenika – svi su u II razredu, dok u Gimnaziji nema upisanih učenika romske nacionalnosti.

Prethodnu školsku godinu uspješno je završilo 5 učenika romske nacionalnosti: 2 učenika Mješovitu srednju školu i 3 učenika Srednju tehničku .

Učenici sa poteškoćama u razvoju svoje obrazovne potrebe zadovoljavaju kroz uključenost u redovno obrazovanje (inkluzivna nastava), te je na taj način osobama sa različitim oblikom individualnosti omogućeno aktivno i ravnopravno sudjelovanje u društvu. Svi takvi učenici uključeni su u redovni nastavni proces prema prilagođenom nastavnom planu i programu koji prave sami nastavnici. U Srednjoj tehničkoj školi trenutno su u nastavu integrisani učenici sa poteškoćama u učenju i učešću, učenici sa otežanim pisanjem zbog fizičkog oštećenja ruke, učenica sa problemima u izgovoru, čitanju i pisanju, te nekoliko učenika sa govornim poteškoćama.

Tabela 1 Broj učenika srednjih škola na početku školske 2016/17. godine

R.br.	Naziv škole	Broj učenika	Broj odjeljenja
1.	Mješovita srednja škola Kakanj	576	26
2.	STŠ “Kemal Kapetanović” Kakanj	493	20
3.	Gimnazija “Muhsin Rizvić” Kakanj	349	17

Kao i prethodne školske godine i ove godine je najveći broj učenika upisan u Mješovitu srednju školu –576 učenika koji su raspoređeni u 26 odjeljenja (jedno odjeljenje više u odnosu na prethodnu školsku godinu). Učenici ove škole obrazuju se za 7 zanimanja : zavarivač, bravar, frizer, vozač motornih vozila, elektroenergetičar, prodavač i kuhar i dva tehnička zvanja: rudarski tehničar i građevinski tehničar.

Srednju tehničku školu ove školske godine pohađaju 493 učenika raspoređena u 20 odjeljenja. Učenici se obrazuju u 4 struke: ekonomska, elektrotehnička, mašinska i saobraćajna, za slijedeća zanimanja: ekonomski, bankarski i mašinski tehničar, tehničar drumskog saobraćaja i elektrotehničar energetike.

Ponovo se najmanji broj učenika opredijelo za gimnazijsko obrazovanje - 349 učenika upisano je u kakanjsku gimnaziju. Raspoređeni su u 17 odjeljenja (jedno više u odnosu na prethodnu školsku godinu) : I razred 4 odjeljenja, II razred 4 odjeljenja, III razred 5 odjeljenja (1 odjeljenje jezičkog, 1 prirodnog, 2 matematičko–informatičkog i 1 društvenog izbornog područja) i IV razred 4 odjeljenja (1 odjeljenje jezičkog, 1 prirodnog, 1 matematičko-informatičkog, 1 društvenog izbornog područja).

2.3. Uspjeh učenika u učenju i vladanju na kraju školske 2015/16.

Na kraju školske 2015/16. godine učenici srednjih škola postigli su slijedeći uspjeh :
Mješovita srednja škola – na kraju nastavne godine 89 učenika je pristupilo popravnom ispitu–1 učenica nije položila, jer nije pristupila popravnom ispitu. Prolaznost učenika je 93,97%.

Srednja tehnička škola „Kemal Kapetanović“- 65 učenika (13 %) upućeno je na popravni ispit koji su uspješno svi položili, te je prolaznost na kraju školske godine bila 99,6 %, 2 učenika su upućena da ponove razred, a 3 učenika napustila su školovanje.

Gimnazija „Muhsin Rizvić“ – 99,45% učenika je uspješno završilo školsku godinu, 2 učenika su upućena da ponavljaju razred, a 33 učenika su uspješno položili popravni ispit.

Dakle, prolaznost učenika u srednjim školama je dobra i takvim uspjehom trebamo biti zadovoljni. To govori o uloženom trudu i radu, ne samo učenika, nego i nastavnika.

Međutim, ono na što treba obratiti pažnju i što zabrinjava je neredovno pohađanje nastave. Prema izvještajima naših škola broj izostanaka nastavnih sati učenika na kraju školske 2015/2016 godine iznosio je 72.300 što je 50,84 sati po učeniku. Iz navedenog proizilazi da svaki učenik nije prisutan na nastavi oko deset dana. Istina, broj neopravdanih sati izostanaka znatno je manji i iznosi 5,49 sati po učeniku, no to ipak ne umanjuje negativni učinak izostanaka na uspjeh u školi. Iako je problem velikog broja izostanaka prisutan već duže vrijeme, dovoljan značaj ne pridaju mu ni škole ni ostali subjekti sistema odgoja i obrazovanja, pa tako izostaje iznalaženje mjera i aktivnosti za njegovo smanjenje.

Tabela 2 Pregled opravdanih i neopravdanih izostanaka na kraju školske 2015/16. godine

R.br.	Naziv škole	Opravdani	Neopravdani	Ukupno
1.	Mješovita srednja škola Kakanj	26.164	4.923	31.087
2.	STŠ “Kemal Kapetanović“ Kakanj	23.983	2.097	26.080
3.	Gimnazija “Muhsin Rizvić“ Kakanj	14.337	796	15.133
	Ukupno	64.484	7.816	72.300

Odgojno–disciplinske mjere

Od ukupnog broja učenika koji pohađaju srednju školu (1.418) na našoj općini za njih 397 izrečene su sljedeće odgojno-disciplinske mjere:

Ukor razrednika: 170 učenika ili 11,99%

Ukor Odjeljenjskog vijeća: 85 učenika ili 5,99%

Ukor direktora: 45 učenika ili 3,17%

Ukor Nastavničkog vijeća: 97 učenika ili 6,84%

Premještaja u druge škole nije bilo.

1.4. Nastavnici stručni saradnici i ostali uposlenici u srednjim školama na području općine Kakanj

Izvođenje nastavnog procesa i kvalitet odgojno–obrazovne djelatnosti škole zavise od stručnosti onih koji učestvuju u odgojno–obrazovnom procesu, nastavnika i stručnih saradnika.

U srednjim školama na području naše općine direktno u nastavi angažiran je 151 uposlenik (V, VI i VII stepena stručne spreme), a njihov broj proizilazi iz sedmičnog fonda sati svakog pojedinog predmeta koji je propisan nastavnim planom i programom; van nastavnog procesa su 32 uposlenika (direktori, pomoćnici direktora, pedagozi, bibliotekari, administrativno–financijski radnici, domari, radnici na održavanju čistoće).

Programske sadržaje u srednjim školama općeobrazovnih nastavnih predmeta realiziraju nastavnici koji su završili odgovarajući fakultet koji obrazuje nastavnike VII stepena stručne spreme.

Stručno–teorijsku nastavu mogu izvoditi nastavnici koji su završili odgovarajući fakultet VII stepena stručne spreme i dopunsko psihološko- pedagoško i metodičko obrazovanje stečeno na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

Praktičnu nastavu izvode nastavnici sa završenim najmanje V stepenom stručne spreme, odnosno majstorskim ispitom, 5 godina radnog iskustva u struci i dopunskim psihološko–pedagoškim i metodičkim obrazovanjem stečenim na fakultetu koji obrazuje nastavnike.

Pregled zaposlenih radnika u srednjim školama na početku šk. 2016/17. Godine

Broj zaposlenih radnika	STŠ „Kemal Kapetanović“	Mješovita srednja škola Kakanj	Gimnazija „Muhsin Rizvić“
U nastavnom procesu	48	69	34
Van nastavnog procesa	10	13	9
Ukupno	58	82	43

Svi nastavnici imaju propisanu stručnu spremu i profil zanimanja, što znači da je sva nastava stručno zastupljena.

Veliki broj nastavnika iz sve tri srednje škole dopunjava normu u drugoj školi, na području općine, ali i šire (Zenica, Zavidovići, Breza).

Tehnološki višak se zbrinjava, u skladu sa Pravilnikom o zbrinjavanju tehnološkog viška na području Zeničko–dobojskog kantona, putem konkursa. Komisija za zbrinjavanje tehnološkog viška izdaje rješenje o tehnološkom višku svim zaposlenim koji u matičnim školama budu proglašeni tehnološkim viškom zbog nedostatka nastavnih sati. Prema važećim kriterijima tehnološki višak se prijavljuje na javne konkurse za popunu upražnjenih radnih mjesta u školama Zeničko–dobojskog kantona i po tom osnovu ima prednost prilikom zapošljavanja.

Pedagoški zavod Zenica vrši redovan nadzor nad radom nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u svim školama, kontinuirano prati njihov rad i vrši ocjenjivanje rada prema važećem pravilniku koji regulira ovu oblast.

Osim toga, praćenje rada nastavnika redovna je obaveza direktora i pedagoga svake škole.

1.5. Vannastavne aktivnosti

U razvijanju učeničkih vještina, pored osnovnog edukacijskog programa, značajan doprinos daju i vannastavne aktivnosti. One obuhvataju različite aktivnosti učenika u školi i organizaciji škole izvan programa redovne nastave, gdje učenici mogu proširiti svoja interesovanja. Slobodnijom organizacijom, planskim izvođenjem i raznovrsnijim sadržajima vannastavnih aktivnosti zadovoljavaju se posebne sklonosti i interesovanja učenika, te su integralni dio odgojno–obrazovnog rada škole. Ove aktivnosti su od posebnog značaja, kako za učenike, tako i za odgojno–obrazovne ustanove.

Svoje znanje i vještine srednjoškolci naših škola dopunjavaju kroz aktivnosti u nizu sekcija koje rade pod stručnim nadzorom nastavnika: kulturno–umjetničke sekcije: dramska, recitatorska, horska, novinarska, ljubitelji književnosti i filma ; naučno – tehničke sekcije: informatičari, mladi električari, mladi mašinci ; sportske sekcije : nogomet, košarka, odbojka; ostale sekcije: sekcije stranih jezika, likovna, kaligrafska, sociološka, psihološka, filozofska, sekcija matematičara, ekološka, debatna, saobraćajna, biolozi, geografi, mladi ekonomisti.

Aktivnim učešćem u radu sekcija učenici ne samo da proširuju svoja znanja, nego i razvijaju interesovanje za društveno–koristan rad i osposobljavaju se za aktivno učestvovanje u društvenom životu jer vrijeme ispunjavaju konstruktivno i kreativno. Uvijek su prisutni na kulturnim i sportskim manifestacijama i javnim aktivnostima u lokalnoj zajednici.

Kao i svake školske godine kakanjski gimnazijalci učestvovali su na brojnim takmičenjima van općine Kakanj i osvajali nagrade: učesnik federalnog takmičenja iz fizike osvojio je 7. mjesto; na kantonalnom takmičenju iz fizike dva učenika osvojila su 1. i 6. mjesto iz matematike; na kantonalnom takmičenju iz matematike tri učenika osvojila su 1., 5., i 6. mjesto; na Burch olimpijadi u izradi inovativnih programa naši gimnazijalci su osvojili 1 srebrenu medalju; 3. mjesto na takmičenju iz islamske vjeronauke na nivou muftijstva; 3. mjesto na kantonalnom takmičenju iz pružanja prve pomoći; mjesto na takmičenju „Mladi i naslijeđe“, u organizaciji Ministarstva kulture i sporta FBiH, itd.

Učenici ostalih dvaju srednjih škola nisu na višim nivoima takmičenja postigli zapaženije rezultate, uz napomenu da učenica Srednje tehničke škole osvojila prva mjesta na takmičenjima radio amatera u Goraždu i Zenici. Jedna učenica osvojila je 1. mjesto u bacanju kugle na Kantonalnom prvenstvu u atletici za učenike osnovnih i srednjih škola u Zenici.

1.6. Stručno usavršavanje i evaluacija rada nastavnika, stručnih saradnika i menadžmenta srednjih škola

Prema Pravilniku o polaganju stručnog ispita i stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnim i srednjim školama, nastavnici, stručni saradnici i saradnici su obavezni da se stručno usavršavaju.

Pedagoški zavod Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona u okviru svoje djelatnosti obavlja i kolektivne oblike stručnog usavršavanja uposlenika u osnovnim i srednjim školama. Ovaj zavod organizira seminare za nastavnike, stručne saradnike i menadžment, koji proizilaze iz redovnog programa aktivnosti, ali podržava i usavršavanja koje organiziraju nevladine organizacije kroz različite projektne aktivnosti.

Rad nastavnika u srednjim školama podliježe kontroli. Pedagoški zavod Zenica u skladu sa Pravilnikom o praćenju i vrednovanju rada i sticanju zvanja nastavnika, stručnih saradnika i saradnika u osnovnim i srednjim školama, kontinuirano prati rad škole i nastavnika i vrši ocjenjivanje rada. U protekloj godini od strane Pedagoškog zavoda izvršena je posjeta svim školama u više navrata.

Pratiti rad nastavnika redovna je obaveza direktora i pedagoga svake škole, o čemu postoje pisani zapisi.

1.7. Stanje školske infrastrukture i realizirani projekti

U protekloj školskoj godini ni u jednoj srednjoj školi nije bilo projekata koji bi tražili značajnija financijska ulaganja. U Mješovitoj srednjoj školi u toku je realizacija projekta sanacije sanitarnih čvorova iz sredstava Ministarstva za obrazovanje Zeničko - dobojskog kantona (15 500 KM iz kapitalnih ulaganja Vlade Ze-do kantona).

U Srednjoj tehničkoj školi i Gimnaziji protekle školske godine nije bilo realiziranih projekata u koje su uložena financijska sredstva iz bilo kojeg izvora finansiranja. Projekti koji su realizirani vezani su za unapređenje nastavnog procesa. U Gimnaziji je u toku realizacija projekta Poduzetničko učenje u obrazovnim sistemima u BiH – II faza, tj. Komponenta projekta koja se bavi kreiranjem i razvijanjem školskih partnerstava sa lokalnom zajednicom. Realizirani su još i projekti „Poruke s kamena“, „Učenjem upoznaj svoje tijelo i usvoji zdrave životne navike“, „Mi možemo biti škola bez nasilja“, „Korištenje dokumentarnog filma u odgojno-obrazovnom radu“, „Interkulturalno razumijevanje“.

Što se tiče stanja školskih objekata, za dvije srednje škole možemo reći da je zadovoljavajuće—Mješovita srednja škola i Srednja tehnička škola nastavu izvode u objektima koji trenutno ne zahtijevaju značajnija ulaganja, ali bi u skorije vrijeme trebalo zamijeniti krov na objektu Srednje tehničke škole, s obzirom da je postojeći dotrajavao i da salonit prokišnjava. Takođe, potrebno je sanirati podne površine unutar škole koje su lošem stanju zbog čega može doći do padova i povreda učenika.

U Gimnaziji je stanje drugačije. Nastava se odvija u objektu koji zahtijeva hitnu sanaciju. Prioritetna je rekonstrukcija sanitarnih čvorova, odnosno vodovodne i kanalizacione mreže.

Takođe je neophodna izmjena vanjske stolarije u svim prostorijama, postavljanje termoizolacije, zamjena krova zbog energetske učinkovitosti, smanjenja troškova grijanja, ali i zdravlja učenika i osoblja škole, jer je objekat škole pokriven kancerogenim materijalom (salonit ploče stare 30-ak godina).

Neophodna je zamjena oštećene i dotrajale podne obloge, zamjena parketa u sali za tjelesni odgoj i postavljanje kosog krova iznad svlačionice. Imajući u vidu činjenicu da salu koriste 2 škole (i Srednja tehnička škola), tj. oko 850 učenika, te sportski klubovi nakon nastave i u dane vikenda na osnovu Pravilnika o korištenju školskih dvorana („Sl. novine ZE-DO kantona“ br.5/2008 i 14/2009), parket bi se morao što hitnije zamijeniti radi sigurnosti učenika i nastavnika.

Takođe bi trebalo pojačati osvjetljenje prostora između školske zgrade i fiskulturne sale, na način kako je to učinjeno u dvorištu ispred Gradske biblioteke i Omladinskog centra, kako se na ovom prostoru ne bi dešavale krađe i ostale neprihvatljive aktivnosti (razbijanje stakala, okupljanje ovisnika o alkoholu i drogama, oštećenja i otuđenja metalnih predmeta sa zgrade škole i fiskulturne sale).

Inače, sve tri škole su priključene na gradsku mrežu daljinskog grijanja i problema oko zagrijavanja školskih prostorija tokom zimskog perioda nema, osim što u Gimnaziji zbog loše stolarije i izolacije dolazi do gubitka toplote i zimi je hladno.

Što se tiče opremljenosti škola nastavnim sredstvima i pomagalima, uvijek za istim ima potrebe, naročito u školama u kojima se odvija i praktična nastava: Mješovita srednja škola praktičnu nastavu izvodi u 7 radionica i njihova opremljenost nije na zadovoljavajućem novou. Postojeći alati i strojevi su fizički i ekonomski istrošeni, te je potrebna nabavka novih, kako bi se nastavni proces mogao kvalitetnije odvijati. Poseban problem prilikom realizacije

Nastavnog plana i programa predstavlja nedostatak odgovarajućeg repromaterijala. Ovaj problem škola uspijeva djelomično riješiti iz vlastitih i donatorskih sredstava.

Isto tako i u Srednjoj tehničkoj školi postoji potreba za daljim opremanjem kabineta, naročito za praktičnu nastavu, dok u Gimnaziji nedostaju nastavna sredstva i pomagala za kabinete hemije, biologije, geografije, historije, matematike, ali je i većina namještaja stara (33 godine) i neophodna je nova nabavka.

Bibliotečki fond kojim raspolažu Mješovita srednja škola (5.239 naslova) i Srednja tehnička škola (oko 4.800 naslova) zadovoljava potrebe učenika i nastavnika škole za kvalitetniju realizaciju nastave, dok gimnazijski bibliotečki fond (7.020 naslova), zbog nedovoljnog broja primjeraka, ne zadovoljava potrebe učenika i nastavnika.

U sve tri škole nedostaju pomagala za izvođenje nastave tjelesnog i zdravstvenog odgoja (odbojkaške i košarkaške lopte).

ZAKLJUČAK

Skupština Zeničko–dobojskog kantona je osnivač svih škola i one posluju na principu trezorskog poslovanja. U svakodnevnom radu susreću se sa nizom problema, posebno finansijske prirode, jer sredstva koja Kanton izdvaja za srednje obrazovanje često nisu dovoljna za izmirenje osnovnih materijalnih troškova. Bez obzira na to planirani nastavni i vannastavni sadržaji za školsku 2015/2016. godinu su realizirani. Najuočljiviji problem jeste veliki broj izostanaka sa nastavnih sati. I ranije analize podataka koje škole dostavljaju su pokazale postojanje ovog problema. Kako broj izostanaka sa nastavnih sati ima tendenciju rasta, i kako su do sada izostale aktivnosti na iznalaženju mjera za rješavanje problema izostanaka sa nastavnih sati, predlažemo da se hitno pronađe način na koji bi se osigurao kontinuiran rad i aktivno uključivanje stručno razvojnih grupa u školama, kao i roditelja učenika na rješavanju ovog problema.

Takođe, predlažemo da se općinskim budžetom za narednu godinu planiraju sredstva namijenjena za sanaciju školskih objekata, opremanje kabineta i učionica, finansiranje troškova odlaska na kantonalna, federalna i ostala takmičenja.

OBRADIVAČ

Služba za društvene djelatnosti, boračka pitanja
raseljena lica, izbjeglice i povratnike

PREDLAGAČ

Općinski načelnik
Nermin Mandra